

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egész évre	16 ft. — kr.
Félévre	8 — —
Egy negyedre	4 — —
Egy hónapra	1 — 50 "

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A lyceumi nyomdában.
Kiadó hivatal:
A lyceumi nyomda „központi irodájá”-ban, főtér, gr.
Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DIJAK

Ötször hasábozott sor ára 6 kr. Minden hirdetés után 80 kr.
bélyegilleték.
Nagyhirdetéseknél
kedvezményeket.

NYILTÉR

soroként, vagy annak helye 25 kr.
Reklamok:
hírfülszám soroként 1 ft.

OLVASÁSRA

mélto!

Egykor és most!

OLVASÁSRA

érdemes!

Átharva a t. cz. közönség közönyösségétől azon hirdetmények iránt, melyekben sorsjegyekről és részletfizetésekről csak távolról is szó van, minthogy ezek vagy tudomásul sem vétetnek, vagy futólag átolvastatnak és félretételek, fáradhatlan tanulmányozás által ezen üzletág elleni egész szenvtelenség okát alaposan kikutattuk. Ezen nyomós okokat méltányolva, merész határozat által a társasjátékok elavult rendszerének, ennek káros szerkezetét elvetve, haláldófést adtunk, és egészen új szervezethez fogunk.

E G Y K O R !

A részletekre számított előbbi sorsjegy-társulatok rendszere tudvalevőleg sorsjáték-kölcsönöknek különféle játéktervein alapul, melyekben egy főnyeremény több melléknyereménnyel, többnyire pedig kis nyeremények lettek kihuzva a szerencse-vederből. Csodálhatni-e? Fortuna istenasszony felette rátoronak jelentkezett. Ugy előbbi sorsjegy-társulatainknál, valamint más bankházaínál egy ilyen, a társulatból a legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegy egy másik ki, nem huzottal, hasonló vagy magasabb értékűvel pótoltatott, — s a közönség, mely nyereményre számított, a legjobb esetben semmit sem nyert! Roszabb esetben még reá kellett fizetnie. Az előbbi sorsjegy-társulatok másik főbaja abban rejlik, hogy egy társulat sorsjegyei még akkor is, ha a résztvevők a még lefizetendő részleteket egyszerre tették volna is le, — az eredeti sorsjegyek a határidő lefolyása előtt ki nem adtak.

M O S T !

Mintán az elősorolt hiányokat kellőleg felismertük s a valódit, egy valósigos nyeremény valószínűségét a közönség részére nem csak a fő- és melléknyereménnyel, hanem a legkisebb nyereménnyel is lehetővé tenni feltaláltuk s az illető eredeti sorsjegyeket minden órában kiszolgáltatni képesek vagyunk, mátlól fogva csak

ujonnan szervezett sorsjegy-társulatokat

1—3 (1)

rendezünk azon részünkről elvállalt írásbeli kötelezettséggel, hogy ha az alább pontosan kijelölt sorsjegyek közül egy vagy több, bár a legkisebb nyereménnyel is kihuzatnék, nem csak a teljesen befizetett összeget, valamint a járandó nyereményt, hanem a társulat szerint esedékes összes eredeti sorsjegyeket is ingyen és azonnal kiszolgáltatjuk.

Ha a résztvevő a fentebbi esetben csupán a járandó sorsjegyeket és nyereményeket veszi át és részletfizetéseit tovább teljesíti, akkor a társaságban és a pótsorsjegyre tovább is játszik, és a társaság feloszlásakor az ígért eredeti sorsjegyeket még egyszer kikapja.

A szerencse által keveset kegyelve, egy résztvevő ily módon a társaság feloszlásáig egy s ugyanazon csoportulat eredeti sorsjegyeit több ízben is ingyen megkaphatja — valamint a fő- és melléknyereményben, mint előbb, részt vehet. Ezen rendkívüli kockáztatást a közönség érdekében azért merészljük, mert — habár jelentékeny birtosítási díjakkal is — kiadásunkat fedeztük.

Ujonnan szervezett sorsjegy-társaságok 20 résztvevő számára

melynél az összes részletek befizetése mellett az eredeti sorsjegyeket minden órában kikaphatni és mégis a társaság összes aorsjegyeire játszhatni:

- 20 darab 100 ftos 1864-iki államsorsjegyre, 10 ft havi részletben. — A befizetések és nyeremények visszatérítettnek és 1 darab 1864-iki eredeti sorsjegy ingyen kiszolgáltatik, mihielyt a részletjegyre eső 1864-iki sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 darab 100 ftos magyar díj-sorsjegyre } 10 ft havi részletben. — A befizetések és nyeremények visszatérítettnek és 1 magyar és 1 török sorsjegy eredetiben kiszolgáltatnak, mihielyt a részletjegyre eső 100 ftos magyar sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 darab hitelsorsjegyre } 20 ft havi részletben. A befizetések és nyeremények visszatérítettnek és 1 hitelsorsjegy, 1 magyar díj-sorsjegy és 1 400 francos török sorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletjegyre eső török sorsjegy — habár a legkisebb nyereménnyel is — kihuzatik.
- 20 drb 100 ftos magyar díjsorsjegyre, 7 ft havi részletben. A befizetések és nyeremények visszatérítettnek és 1 drb 100 ftos magyar sorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletszámra eső magyar sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 drb 100 ftos 1860-iki államsorsjegyre, 10 ft havi részletben. — A befizetések és nyeremények visszatérítettnek és 1 drb 100 ftos 1860-iki államsorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletszámra eső 1860-iki sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 drb hitel-sorsjegyre és } 10 ft havi részletre. — A befizetések és nyeremények visszatérítettnek és mind a két eredeti sorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletszámra eső oldenburgi sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 drab } 1839-iki Rothschild-sorsjegyre és } 15 ft havi részletben. — A befizetések és nyeremények, mint előbb, visszatérítettnek, és mindkét eredeti sorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletjegyre eső török sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 drb 250 ftos 1854-iki államsorsjegyre, 15 ft havi részletben. A befizetések és nyeremények, mint előbb, visszatérítettnek, és 1 drb 250 francos 1854-iki államsorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletszámra eső 1854-iki sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 drb oldenburgi sorsjegyre, 6 ft havi részletben. A befizetések és nyeremények, mint fent, visszatérítettnek, és 1 oldenburgi sorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletszámra eső sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.
- 20 drb 400 francos török sorsjegyre, 7 ft havi részletben. — A befizetések és nyeremények, mint fentebb, visszatérítettnek és 1 drb török sorsjegy ingyen kiszolgáltatnak, mihielyt a részletszámra eső sorsjegy, habár a legkisebb nyereménnyel is, kihuzatik.

Ezen ujonnan szervezett sorsjegy-társaságok szintén kaphatók a részlet- és tőkebanknál Bécsben, Schottenring 13. Részletes programot, a cím pontos beküldése után, mindenkinek ingyen küldünk.

Az első részletösszeg beküldésénél az illető részletjegyet postafordultával eszközöljük.

Pesti részlet- és tőkebank-Commandite-társaság

NYITRAI és Társ.

Pesten, Thonet-udvar.

A vasútüzlet.

Tisza Lajos miniszter betérjessé az országgyűlésnek a régi nagy vasut üzletnek újabb kiadását. Nem kevesebb mint 180 millió forintnyi újabb üzletről és 192 mérföld új vasútépítésről van szó. E vasut-hálózat két részre oszlik: az egyik a buda-járnai északi, a másik a nagy délies ország-határ-széli vonal. A hálózatba be van vonva mind az apró horvát vasut, melyek kiépítése a horvátoknak ígérve volt.

A kormány terve az, hogy a pénz beszerzésben és az üzlet kezelésben is része legyen. A szerződés főbb pontjai ezek: az állam átengedi a consortiumnak a zakány-zágrábi állam-pályát és megveszi még neki a déli vaspálya társulattól a károlyvár-fiumei pályát. Az üzleti igazgatóság felét a kormány nevezi ki. A pénz fele részét elsőbbségi kötvények kibocsátása által teszik be, melynek kibocsátási nyereségeiben a társulattal az állam osztozik. A másik részét részvényekkel szerzik be még pedig úgy, hogy 40 milliónyi B. sorozatot, az állam megtartja zsebében mindaddig míg a többi pénz 6%-ot jövedelmez, a többi 40 milliót kibocsátják, de minthogy ez is csak akkor kamatoz, ha a 80 millió elsőbbségi kötvény 6%-ot ad; igen természetes, hogy rosszul fog elkelní, mert későn fog kamatozni.

Tehát az állam a feletökében osztozik, — de csak egynegyedének veszi hasznát egyelőre. Azt hisszük, hogy ez nem elnyős.

Sőt még nagyobb baj az, hogy neki a fumei-károlyvári pályát is meg kell venni. Már pedig a déli pályának bizonyára gondja lesz arra, hogy azt minél drágábban adja el. Így bizonyára beég az elsőbbség- és részvényekből jövő haszon.

Továbbá különös az, hogy a fővonalat a hálózatban a buda-zimonyi képezik. E vonal kiépítése nagyon kíváncsú, csak hogy két nehézsége van. Az egyik az, hogy az osztrák állampolgárnak már biztosítva van a kikinda-páncsovai vonal, ez hamarabb kiépül és egész erővel versenyezni fog az új pályával, melynek sok hátránnyal kell küzdenie. Nem kellett volna az idegen társulatnak ilyen versenypályát kezébe adni!

A másik nehézség az, hogy a zimonyi összeköttetés kieszközölve a szerb kormánytól még nincs, sőt a nyáron éppen azzal dicsekedtek a jobboldali lapok, hogy Szerbiát megvetik, megkerültek természetesen Magyarország nagy kárára! Azóta nem tudjuk, mire fordult a dolog; de úgy látszik, hogy jónak látják Szerbiához fordulni. Csak kár az, hogy előbb alkudtak a medve bőrére, mint megölték volna azt.

A fővonal nyugoti összeköttetése egészen Bécsnek megy, Béccsel már van három összeköttetésünk, most csinálják a negyediket. De erre semmi szükség nincs.

Az északi összeköttetést is takarékosabban lehetne eszközölni, de ez ellen van legkevesebb kifogásunk. Csak hogy ezt az északi pályát mi szükség éppen a déliekkel egy consortiumnak adni?

A fő kifogás pedig az, hogy a legtöbb pályára a fenemített hálózatból, az állam terhelése nélkül ajánlottak eléggé vállalkozó, — natehát most horvát pályák kedvéért egy csomó költséget és építkezést teszünk, az a mi pénzügyi viszonyaink mellett sehogy sem helyesíthető. Legkevésbé örülünk pedig annak, hogy az egész üzletben az

államnak csak felerészből biztosított befolyás; és így sem a kezelésben, sem a tarifa kérdésnek érdekeink szerint való megoldása teljesen biztosítva nincs.

Mi azt hisszük, hogy annyira le van már kötve hitelünk, annyira igénybe van véve minden pénzünk, hogy most újabb nagyobb üzletekbe nem bocsátkozhatunk ha elkerülhetlen szükségessé nem bizonyodik az. Nekünk pedig az említett pályákból csak a pest-fiumei egyenes összeköttetésre van szükségünk; a nyugoti és északi pályákat állam terhelése nélkül kilehet építeni, ezért jó lesz, a haleg újabb „nagy vasut-üzlet” ép úgy megbiúsul, mint két régebbi kiadás.

H. S.

Országgyűlés.

Budapest febr. 21-én.

A ház ma elhatározta, hogy üléseit holnaptól kezdve egy órával meghosszabbítja, 10 órakor kezdve, délután 3 órakor végzi.

Napirenden a kereskedelmi, földmívelés- és iparügyi miniszterium költségvetése volt, s a mai ülést az általános eszmecsere vette igénybe, melyet Zich József miniszter indított meg. Ez volt első nagyobb föllépése a háznál, mint miniszternek, s általános figyelemmel találkozott. A miniszter a rokonszenves szónokok közé tartozik, folyékony előadással. Ma különben rekedt volt.

Tapintatosan beszélt, s mind eszméi menetében, mind a kifejezésekben igazolja azt a jó hirt, hogy e fiatal miniszter szorgalmasan használta fő- a tanulás éveit. Beszédéből a külsin sem hiányzik. Mai felszólalása főirányának az a törekvés látszott, hogy jó hangulatot ébresszen a költségvetési vita számára, s ezt sikerült is elérnie, mert az ellenzék is többször helyeselte a mondatokat. A miniszter az általános szempontoknál maradt, s e téren egy képzett fő tanultsággal szölt. Részletekbe csak olykor bocsátkozott. Körülbelöl leghatározottabban akkor nyilatkozott, mikor azt nyilvánította, hogy az eddigi gazdasági intézetek számánál állapodjunk meg, s ipariskolák létesítésére fordítsuk erőnket.

E beszéd után Irányi az iránt adott be határozati javaslatot, hogy az Ausztriával 1867-ben kötött vám és kereskedelmi szerződés kereskedelmi és iparügyi hatásának megvizsgálására bizottság küldessék ki. Irányi nem késett tehát megragadni ezen 10 évre kötött szerződésben foglalt ama pontot, hogy a felbontás vagy alkudozás fölött 5 év elmúltával alkudozni lehet.

Tisza Lajos egy jó gazda melegségével beszélt a mezőgazdasági kérdéseink fölött. Mátyus Arisztid pedig ki a commercialis kérdéseken igen otthonos — a közraktárak szönyegen forgó ügyében nyilatkozott igen erősen a pesti kereskedői körök által elfoglalt önző álláspont ellen. Szöjtak még Vidacs, Vajda János (ki határozati javaslatot is adott be) és Lázár Ádám. Majd Tisza Kálmán emelt szót, a beadott határozati javaslatok fölül.

Ezután a részletes tárgyalás következett. Február 22-én.

A mai ülés a ház határozata szerint pontban 10 órakor kezdődött, csaknem egészen üres padoknak hangzott az előlki csöngetyű. Kérvények beadására alig akadt képviselő, s az interpellációkat is Madarász egymaga képviselte. A ház lassankint telt meg, még pedig előbb az ellenzéki padok, s így történt, hogy a mentelmi bizottság egy tedensős jelentése nem érvényesülhetett, s a többség Györfy javaslatát fogadta el helyette.

A kérvényekkel nem volt semmi baj, s a ház

nom. E kinokat, melyek egy percnyi nyugtot sem engednek, már elviselhetlenek. Istennem, mit nem kell szenvednie az embernek, míg meghal! Oh, én nagyon jól érzem, hogy nem sok van már nekem is hátra!

Baron és a költő neje Armande, könnyezve kérték Moliéret, hogy bár ez estén ne lépjen fel Argan szerepében, mert e fellépés bizonyosan megöli. „Mit tehetnék egyebet?” — volt a felelet. — Ötven szegény ördög vár reám, kiknek nincs egyebük napikeresetöknél. Mi lesz belőlük, ha nem jászom? Nem akarom s nem fogom még egy napi élelműktől sem megfosztani őket.”

Magához hivatva Lagrange színészt, ki a „képzelt beteg”-ben Kleantest játsza; ez, valamennyi társaitól kísérve, csakhamar megjelent.

„Legyenek délután 4 órára készen, — szölt Moliére — Különbben nem vehetek részt az előadáson, s önöknek a belépti díjt vissza kellene adniok.”

A meghatározott órában minden készen volt. Moliére megjelent, és daczára makacs, tartós köhögésének s a leginkább fájdalomnak kifogástalanul játszta a képzelt beteget, de midőn a Charpentiertől zenére tett szertartásig jutottak, hól az orvosi fakultás dekánja a jelölthöz különösen francziásított konyhalatin nyelven következő kérdéseket intéz:

Juras gardare statuta

Per facultatem praescripta

Cum sensu et engemento?

Argan a kinoktól elfojtott hangon azt felelte „Juro!” és borzasztó görcsroham érte el, mely a nézőknek is felöltött. Daczára ennek végig játszta szerepét, s előadás után, köpenybe burkolodott és Baron páholyába ment; arca a szenvedéstől egészen el volt torzítva, s alig tudott járni. —

hamar áttért a kereskedelmi s közgazdászati miniszterium költségvetésének tárgyalására, s a rendkívüli szükséglet egy-két tételel kivül egészen áment rajta. Említésre méltóbb viták a lótenyésztésnél, a posta és táviránál merültek föl. A világiállításra előirányozott költségek pedig függőben maradtak, Tisza Kálmán indíánya folytán a pénzügyi bizottsághoz visszautasítván újabb jelentéstétel végett.

Maros-szék 1873.

Egy szövevényes gombolyag lefejtéséhez kezdetek hozzá Marosszék bizottmányának tagjai. A szék tizennégy ezer holdra menő havasának jövedelmét szaporítani, mely mint mondják, alig jövedelmez annyit, hogy királyi adón kívül a felügyelők számára néhány forintot lehessen juttatni.

Nem új eszme ez, már a jelen század második évtizedében több Markalison hatalmasan működött kibédi Sándor Mihály nevű eszes ügyvéd, a szék jövedelmét nagyba csonkító legelési kihágás ellen kelvén ki.

Ezen felszólalás folytán — egyfelől a szék jövedelmét nagyba csonkító ezen kihágás, másfelől az Illyés mezején jog ellenesen letelepültek, s némi szomszéd falvakkali határ villongás ügyébe nem sokára ki is küldetett egy király-bírákból és dulókból kinevezett bizottmány említett ügyek közül a könnyebben igazíthatókat elintézni — a többiről a Markalist tudósítani.

A bizottmány a kitűzött hatánapra Illyés mezejébe felérkezvén egyik Bukur nevű jobb modu települőtöz magokat beszállásolva, kevés pihenés után megbízatásuk végrehajtására ki is indultak; hanem csak hamar az egek csatornái megeredvén megázva, megázva, előbbi szállásukra vonulának vissza, s ott meg is háltak, s magukat kiszáritván másnap a szépen felderült időben hazafelé indultak. Jövedelmezett-e a ns. székek valamit e kirándulás? nem tudom, hanem annak, hogy Bukurné asszonyom mily tiszta párnákat adott az urak feje alá, mily jó fenyőüzü turóval s izletes tejes máléval kínálta őket, s mily kedélyesen mulattatta az élceiről ismeretes Gegesi Siba Zsigmond egyik havas ór, annak híre szél-szárnyain csakugyan sebesen elterjed.

Néhány évvel későbbre megújult az eszme, s különösen a havast nagyba pusztító, s minden oldalen terjeszkedő Illyés mezeiek erőhatalommal elűzetése meg is határozottatott, annak végrehajtására akkori A b o d i járási dullóbiztos nevezetvén ki. Híre menvén ezen határozatnak, néhány székelv falu ifjai saját vezérletök alatt hozzá is kezdének a kiterítések rombolásához — hanem hirtelen épen e végre kinevezett dullóbiztos ur megérkezvén, visszavonulást parancsolt: s így az Illyés mezeiék — talán az egykori fenyőüzü turórt — tejes máléért — tiszta párnákért jogtalan foglalásaik élvezetébe újból megmaradának.

Jöttek, mentek az idők a nélkül hogy a terjedelmes havasrész bármivel is töbet jövedelmezett volna a szék számára. De miként is jövedelmezhetett volna? mivel az az erősebb rész által mindig úgy tekintetvén mint penzionis fundus, vagy a vett szolgálatért jutalmul, vagy jöendő szolgálat fejébe foglalulul használták azt. Így jutha bé havas-felügyelőnek a derék késztűségű J. S. hogy a királybíróshoz formált igényéről lemondván, más kismélet egyén juthasson oda. Ő a jámbor becsületes ember belé is szeretett, de miért is ne, mikor szinte minden fáradság nélkül juthatott a töltött és sült galamb czubákhöz. 1849-ben leveretvén a forradalom, az absolut hatalom erre is reá

„Ugy látszik, ön most még rosszabbul van, mint előbb volt” — kiáltott fel Baron, kit Moliére véstfenegető kimerültsége nagyon megrémített.

„Ugy van, — felelé a költő — halálborzadály futja át ereimet. Nem sok van már hátra!”

Moliéret gyaloghintón hellett hazavinni, s lakására érve, azonnal lefeküdt. Kérdezték, hogy akar-e valamit enni; pármaj sajtot kért, s valamit keveset ett ebből. — Orvosságot nyújtottak neki, de visszautasította.

„Minden gyógyszerőtöl félek — szölt — ha bevenném, azonnal megölné.”

Midőn e szavakat mondá, ujra elérte köhögése, és a heves roham annyira megrázkodtatta tüdejét, hogy mellében egy ér megszakadt, és orrán száján ömlött ki a vér.

Pénteken, 1673 február 17-én Moliére haldokolt, a Richelieu-utcában egy szobában szemben a bibornok palotájával. Az öreg faliorán tizet ütött az óra, zokogó barátok vették körül a haldokló ágyát. Két irgalmas nővér térdelt imádkozva a fekhely végénél. Midőn Moliére közeledni érzé halálát papot kért. Inasa a szt. Eustachius-templomhoz rohan, de a két szolgálattevő pap Lefant és Lechat közül egyik sem akart a beteghez, kik hitetlen bübünösek tartottak, elmenni; a szolga kénytetve volt, egy másikhoz menni, de midőn végre ezzel — Paysantnak hívták — bazaarkezett, urának nem volt többé vigaszra szüksége, a halál megelőzte őket. Nyomban tiz óra után csendesen kimult, élete 51-ik évében.

Az elhalt nagy költő színészársai pompás temetést akartak számára rendezni, de a szt.-eustachiusi pap, Merlin, nem engedte meg. A párisi érsek, Champvalon Harlay, e ravasz, jezsuita-min-tára ütött gazember, ki néhány évvel később bu-

nehezítette hatalmas kezeit, s később hat értő erdőszt rendelvén oda nem csak jövedelmezővé válható deszka vágatást, hanem a faizásba is némi rendet kezdett felállítani — s ha ezen intézkedés nem egy gyűlölt erőszakos hatalom kifolyása, eddig bizonyosan több jövedelemnek örvendhetne a ns. szék.

Ezen hatalom vonaglásával ismét visszakért a nagyterjedelmű havas a ns. szék rendinek kezelésé alá — több bizottmány nevezetett ki annak jövedelmzőbbé tételéről tervet dolgozni — hanem fájdalom mindeniknek volt némi bibája. (Vége köv.)

Kézdi-Vásárhely, 1873. febr. 16-án

A felállítandó háromszéki székelyleány-árvaház létesítésén működő kézdi-vásárhelyi bizottmány f. hó 8-ára hirdetett táncvigalmát megtartotta, még pedig oly szép eredménnyel, hogy a létesítendő intézet javára 308 frt., és 4 db. cs. arany tiszta jövedelmet hozott. Méltó elismerést és köszönetet érdemelnek a két id. alelnök: ml. Pócsa Jánosné és Hankó Lászlóné, ugy nem különben tiszteletes Székely Jánosné, Zajzon Lázárné, Málnási Kristófné, Török Bálintné, Bánai Geróné, Szabó Mózesné s több más urnők, kik áldozatkészség és lelkes buzgalkodással követték el mindent, hogy egy a sorsjáték, mint maga a valóban csinos — sőt mondhatni fényes-táncvigalom minden tekintetben kielégítő legyen; de köszönettel kell említeni meg e bizottmány elnöke: Szentkereszty Stéphanie bárónő ő ngának is azon szíveségét, hogy noha távolléte miatt az őt annyira tisztelő körben személyesen megjelenni nem tudott is, élénk érdeklődésének jelül 2 db. cs. aranyat küldeni méltóztatott.

Sajnos, hogy a bizottmánynak azon főhajtása, miszerint a Szentkereszty Stéphanie bárónő ő nga által ez intézet javára ajándékozott gyönyörű olajfestményt kisorsolni nem tudta, — de ennek oka az volt, hogy később (az intézet gyarapítására minden lehető forrást felhasználni igyekezve) több urnő indítványára egy apró nyereseményekből álló sorsjáték is rendeztetett, melyre 144 különbbnél különbféle nyeresémtárgy gyűlvén be: természetes volt, hogy (miután e tárgyak csakis ez egyetleneg alkalommal voltak értékesíthetők) a főgond, ezek sorsjegyeinek eladására fordítatott, s így a képre kibocsátott 400 darab sorsjegy nem kelhetett mind el. Azonban mindazokat, kik szívesek voltak e képre szóló sorsjegyeket venni, bátor vagyok a bizottmány nevében teljes tisztelettel kérni: méltóztassanak békettérrel lenni mindaddig, míg a még el nem kelt (egyébíránt már nem sok) sorsjegy elarusittatik, mert akkor valamely nyilvános alkalommal, pl. hangverseny vagy műkedvelői előadások kifog sorsoltatni s minden ut-mód elkövetetik — lapok útján is — hogy a sorsjegy tulajdonosok egy a sorsolás napjáról, mint annak eredményéről a nyerő szám közlése mellett értesítést nyerjenek.

Addig pedig a szerkesztő ur szíves engedelméből folytatom a nyilt számadást azokkal szemben, kik garasikkal, forintjaikkal és buzgalkodásaikkal szívesek hatni, munkálni ez intézet létesítésére.

II-ik közlés. Bárá Szentkereszty Stéphanie ő n-ga gyűjtésének folytatása: nmlgu Fogarasy Mihály erd. rom. kath. püspök ur ő exelentiaja 100 frt; báró Wodianer Albert ur ő mlga 20 frt; gr. Rhédei Lajosné ő nga 100 frt. Özvegy Horváth Dánielné gr. Toldi Kata ő nga 50 frt gr. Wess Ottilia ő nga 25 frt. báró Bornemissza Leopold 20 frt. nmlgu Szilávy József m. k. minister-elnök ur 25 frt. mltszs Sándor Józsefné sz. Dessewffy Anna

jakorságban halt meg, azon parancsot adta ki, hogy ünnepélyes szertartással ne temessék el. — „Mit!” — állott fel Moliére neje, midőn megtudta az érsek parancsát — megtagadják itt annak a sirt, kiknek Görögországban oltárokat emeltek volna? — Az autiuli pap kíséretében azonnal elment Versailles-ba, a király lábaihoz vetette magát, s elpanaszolta a gyalázatot, mit kimult férjén elkövettek. — „Ha férjem bűnös volt, sire, ugy épen felséged jogosította fel bűnök elkövetésére.”*) A király, kit e merész szavak kissé megdöbbenetettek, azt mondotta, hogy ez egyedül a páriszi érsektől függ. Azonban Harlay de Champvalonnak mégis megígizte, hogy ne álljon többé útjában a költő eltemettetésének. Az érseknek most akarva, nem akarva, engedni kellett, de annyit mégis megtett, hogy megtiltotta a hullát a templomban felvenni; csak két lelkes kísérte a temetőbe.

Február 21-én a halottat a Montmartre utcában levő szent József temetőbe vitték. A költő barátai fedetlen fölél és faklyákkal kezükben követték a koporsót.

Az idők azóta változtak. Kitől ama korszakban:

„A vak rajongás s a sebzett boszú.

Mert nem temethető el szellemét,

A sirt akarta megtagadni; — — —

— — — Mint nemzetének büszkesége,

Mint nevelője, mint erkölcsitanító

S lánglelkű költő, mindörökké él!”

*) Szükségesnek látom itt megjegyezni, hogy Moliére, kivált énekes darabjait többnyire a király meghagyásából írta. (V.)

A M. Polgar egyes számai kaphatók a lyceumi nyomda központi irodájában. Debután 3 órakor a lap megjelenik pontosan.

TÁRCZA.

Moliére utolsó szerepe.

(v) Legközelebbi kedden mult kétszáz éve, hogy a lánglelkű francia költő, „a jó vigjátékok atyja” Moliére, „Képzelt beteg”-e előadása után meghalt.

A „Képzelt beteg” e mulattató, találó satyrától átszőtt vigjáték legelőször 1673. február 10-én adatott elő a Palais Royal színházában. A prolog kezdetén ugyan az van mondva, hogy a darab a harcban elfáradt király felvidítésére van írva, azonban Moliére alkalmasint csak az uralkodó visszatérését akarta megünnepelni, s ezért darabját a körülményekhez szabva, hozzá tette ama prologot, melyben a győzelmes holland hadjárat hőstettei vannak dicsóítve. Csak 1674. július 19-ikén, az elfoglalt Franche-Comté-ből visszatérés után, került színpadra a király jelenlétében a „Képzelt beteg”; de ekkor Moliére már nem élt többé! A nagy költő halála e sikerült vigjáték történetével szoros összeköttetésben van; ez — mondhatni — egy szomorú episod nyugtalan élete utolsó felvonásából.

A „Képzelt beteg” három első előadása tökéletesen kimerítette a költő erejét; mellbaja aggasztóan rosszabbult; a negyedik előadás napján annyira erőt vett rajta a fájdalom, hogy csaknem eszméletét veszíté; átlátta reménytelen helyzetét, s így szölt fogadott fiához, Baronhoz: „Mig az öröm és fájdalom életemben egyenlő részekre voltak oszolva, boldognak hittem magamat. De ma, mikor elkábit ez iszonyu szenvedés, és be kell látanom, hogy egyetlen megelégedett, boldog percre sem számíthatok többé, mindenről le kell monda-

500 frt. mltgs. gr. Kornis Miklósné 5 frt.
Jókai József 5 frt. gr. Kun Károly
ur 50 frtos erd. urb. kötv. 1873. júl. 1-től
1-től folyó szelv. gr. Wenkheim Frigyesné 5
frt. 50 frt.

Mltgs. Antos János ur ivén: mltgs. Antos
János ur 100 frtos erd. urb. kötv. s 1873. júl. 1-
től folyó szelv. mltgs. Antos-Rádák Kata báróné
500 frtos erd. urb. kötv. s 1873. júl. 1-től
folyó szelv. mltgs. Blaskovics Károly Irén 500
frt. mltgs. Harkányi Frigyes ur 5 frt.

(Vége köv.)

Román lapszemle.

(—) Az „Albina” idei 10-ik számában egy
indítvánnyal találkozunk. Czikkiró huzamos időtől
fogva éber figyelemmel kíséri a közlekedési és ke-
reskedelmi mozgalmakat, különösen pedig a postai
közlekedést vette czikkiró, hogy a magyar birodal-
malomban az 1868-ik évben összesen 13, 1869-ben
13 1/2, 1870-ben 15 1/2, 1871-ben pedig 22 millió
példány adatott át a forgalomnak a hírlapokból,
melyek a magyar korona területén napvilágot
láttak.

Ezen adatok tisztán azt mutatják, hogy a
hírlap-irodalom termékei rövid 4—5 év lefolyása
alatt megkétszerezettek. Kiszámítja egyúttal czik-
kiró azt is, hogy ezen öt év alatt az olvasók szá-
ma legalább is 100,000-rel szaporodott.

Midőn ezen haladást az Albina constatálja,
önkéntelenül azon kérdés merül fel, hogy vajjon a
román népnek van-e része ezen előmenetelben?
s ha van, vajjon e rész mekkora? ha pedig nincs,
mi oka lehet annak, hogy ezen haladásban a rom-
mán nemzet képviselve nincs.

E kérdések megoldását az Albina nagy fon-
toságának tartja.

Ennélfogva felhívja a román lapok szerkesz-
téséig arra, hogy az előfizetők lajstromát úgy a
jelen mint a múlt évről is, vele tudatni és közleni.
svíveskedjenek. Az ő részéről kinyilatkoztatja, hogy
Bukovinában, a hatalmas Harkmann befolyása foly-
tat, ugyisint Arad, Temesmegyében különféle
inhumanus intézkedések követték az előfize-
tők száma 140-el kevesbedett. Szükségesnek tart-
ja pedig ez előmenetel, vagy közönyt a fennebbi
lajstromokból constatálni azt, hadd lássa mennyire
erősödött a nemzeti szellem, s mily mértékben
lehette reá számítani szükség idején.

A maga részéről az „Albina” igéri, hogy a
létező baj orvoslására szívesen nyújt segédkeztet
és szívesen törekedik arra, hogy a románok e té-
ren is haladjanak; — a baj orvoslására egyúttal
felhívja a román nemzet azon férfait is, kik eddig
is kitűntek a hazafias sugallta szentebb kötele-
ségek teljesítésében.

Néünk ezen indítvány céljára vonatkozólag
azon megjegyzésünk van, hogy a catalogusok köz-
lésével olvasó publicumot csinálni nem lehet; nem
is a román közönség hibája az — ha csakugyan
e tekintetben előmenetel nem tapasztalható, —
hogy olvasási kedve nem éled, nem terjed; ez in-
kább a román hírlap írók hibája. Ha a román jour-
nalistica realisabb alapon mozogna, s helyes elve-
ket védelmezne, leszállna a magasból s kezdene
alantabbi jární, iparkodna tettei által magát a kö-
zönség előtt megkedveltetni, a román közönség bi-
zonyára szívesebben olvasná. De így nem kíván-
hatja egy szerkesztő sem a publicumtól azt, hogy
lapjára csupán hazafiasból prænumeráljon a nél-
kül, hogy cserében — a sok phrazis mellőzésével
— valami hasznosat kapna.

Elég román van a ki magyar meg német
lapokat hozat — s mindig felsohajt: mért nincs
nemzetemnek is ilyen hírlapja!

Szerintünk hát nem a közönség, hanem ma-
ga az irányt vesztett journalistika hibáztható e
tekintetben.

HIRHARANG.

Kolozsvárt, Febr. 24.

A calicot-bál mint előre sejtettük tel-
jesen sikerülten folyt le. Közönség szép számmal
jelent meg, s az általános hangulat is valamivel
élénkebb volt a szokottnál.

Berzenczey László, mint lapunknak
írják, Szamosújvárra tette át állandóan főhadi szá-
llását. Ugy látszik itt nem fél a baloldali vargák-
tól, mert megtelepedett. Nyilvános helyekre nem
igen jár, s egyelőre a pásztororák boldog csend-
életben pihen ki a vargák üldözését. Boldog
Szamosújvár, mely a legnagyobb székefelynek men-
helyét tudoz adni!

Bergheer megkezdte előadásait saját
színházában, s folytatni fogja naponként, este 7
órákor. Mutatványai érdekesek, s néhány belőlük
meglepően csinos. A bűvészeti apparatusokat ma-
már olyan magaslatra emelte a physica és chemia
hogy ha még egy értelmes ember ügyes kezét is
hozzá képezzük, nem csodálkozhatunk a sikerén.
A Pepper tanárlegújabb találmánya, mely abból áll,
hogy egy nő szabadon a légbe emelkedik fel, s
visszaszáll, ismét köztetszést aratott. E szép kép-
letet sokat emelte az, hogy a nő csinos, s a vi-
lágitás sikerült volt. A szellem igézetek a legér-
dekesebbek, s magukra megérdemlik, hogy a Ber-
gheer színházat megleljék a közönség. Elmés

mutatványok, s az optica egyik legszebb csalódá-
sai közé tartozik. Az első előadás nagyközönség
előtt folyt le.

A következő sorok közlésére kéri-
tünk fel: Febr. 19-én egy igen szép hang-
verseny volt Segesvárt, a kis-buni égettek javára,
mely jótékony célú mulatságra oly szép számú
közönség jelent meg, hogy a tiszta jövedelem 312
frt. 26 krt. tesz, beleszámitva a felyül fizetéseket,
mely összeget a szerencsétlenek közt felosztottam.
Köszönöm a kis-buni közönség nevében Segesvár
és vidékének, a szerencsétlenek iránti részvétét.
De kiváló köszönettel tartozunk a közreműködők-
nek, kik a hallgató közönségnek igazi élvezetet
nyújtottak u. m. állam-ügyész Theil urnak, ki a
segessvári dalárdát rendezte, zongorán működtek b.
Aichelburgné, Véd, b. Szentkereszti és Hausen-
blas kisasszonyok, valamint Gutenau ur. Szavallott
Bakony kisasszony. Hegedűn működtek t. tanácsos
Mátéfi ur, Zintz kisasszony és Maurer tanár ur.
A hangverseny rendezésében fáradságtalan tevé-
kenységgel működött gr. Mirbach. A hangversenyt
vig táncz követte. Köszönet végre Tischler ven-
dégül urnak ki termét ingyen adta. B. Szentke-
reszty Béla

Egy halott a kertek alatt. A követ-
kező tudósítást vettük: Dobokamegye alsókerüle-
tében egy kékes árva cigány fia folyó hó 20-án
nevezett község főutczájának szélén, illetőleg a
sánczban, halva találtatt. Szemtanuja voltam, míg
egy cigány — talán jószántából — elhurcolta on-
nan kunyhójába a halottat. A szerencsétlen himlő-
kórban szenvedett; fájdalmas kérései dacára senki
sem volt oly könyörület, hogy menhelyet adjon
a hajlék nélküli nyomorult betegnek. Nehány nap
és éjen át kertek alatt küzdött a halállal, mert
az érdemes előjárásnak is kikerülte éber figyel-
mét szegényére az emberiségnek de főleg a község-
nek, — ily helyen végezte életét. — Egy áttutató.

Petőfi svéd fordítójáról, kinek jegy
fordítását a Jónás lapjában közöltük, ezeket írja
Győri Vilmos a „Magyarország s Nagyvilág” szer-
kesztőjéhez: „Kedves barátom! Sietek válaszolni
a tegnapi postával vett becses küldeményre s az
abba zárt és hozzáfűzött kérdésre. „Ny. illustre-
rad Tidning”-ben közölt műfordítás, Petőfi „Ma-
gyar vagyok” című költeménye. „Jag är Magyar!”
(A felkiáltó jel fölösleges, ez nincs meg eredetiben
s nincs is helyén) Hanem ez aztán fordítás! Gyö-
nyörű, kitűnő, majdnem egészen kifogástalan nem
csak, hanem majd egészen szóról-szóra való svédé
költése az eredetinek, a hang, az eszmemenet, a rit-
mus egyezőval minden mindenjoly kitűnően meg van
tartva, hogy a fordító igazán köszönetet érdemel
ponnap munkájáért. Ennek kellene Petőfi fordítói.
Nem tudom ki e jeles fordító; mert a költemény
ala csupán V. O. van jegyezve; hanem igazán érde-
mes lenne Wieselsgreen-től meg tudni (A „Ny. Ill. Tid.”
szerkesztője, kihez e tárgyban írtunk is azóta. Szerk.)
s általa felkérni a kitűnő fordítót, hogy tegye ma-
gát érintkezésbe velünk magyarokkal s én részem-
ről minden csekély tehetségetem és szolgáltatamot
örömmel fölajánlom neki, ha netalán oly szerepcsés
lehetnék, hogy egyben-másban speciális magyar
dolagra nézve utbaigazithassam. Majdnem lehetet-
len még csak képzelné is, hogy az illető magyarul
ne tudjon, mert alig hiszem, hogy e vers nemétől
lebbe fordítva. A német a ritmusként csak ezen for-
dulattal tudná visszaadni: „Magyar bin ich.” a mi
pedig nem jól hangzik; az meg, hogy „Ich bin ein
Magyar” nem illik a jambusba. Kivált az utolsó
strófa, páratlan szépségű fordítás! Még egyszer Pe-
tőfi utánköltőjét, igen-igen érdemes volna megnyer-
ni a magyar irodalom szent ügyének.

Appellata magyarázat. A pesti fenyi-
tő törvényszék egy havi fogaagra ítelt lopás miatt
valami asszonyt. Mikor kihirdették neki az ítéletet,
szokás szerint megkérdezték tőle, akar-e főlebbe-
zni, hanem az asszony sehogy sem tudta felfogni
milyégen hát az a főlebbezés. Az elnök erre beki-
áltotta sz elítélt férjét, ki tanuként szerepelt az
ügyben, hogy magyarázza meg életetpárjának a fe-
lebbezés mibenlétét. Ez aztán jobbról balról pofon
verte nejét: nesze — ugymond — ez a fele-
bbezés, amért engem is szégyenbe hoztál. — A tör-
vényszék e magyarázatot folytán két heti fogaagra
ítelte a tolmácsot is — a törvényszék iránti tiszte-
letlenség és tettelesség miatt.

A zsilvölgyi kőszenttelepben kiűtött
tűzről Perozsényiből a következő sorokat veszi
a „Reform”: A bécsi lapok azon híre ellenében,
hogy a zsilvölgyi állami kőszenttelepben kiűtött tűz
miatt azok nemthetetlenül odavesznek, tudatni ki-
vánom, hogy a dolog nem egészen úgy áll, mert a
tűz, mely még a múlt év elején ütött ki a Deák-
bányában, lokalizálva van. A telep oly nagy ter-
jedelmű, hogy szóba sem jöhet az egészek el-
pusztulása. Igaz, hogy a múlt évi októberben Pet-
rillán történt explózió több százezerre menő kárt
okozott az államnak, szétrombolván az egész mű-
veletet annyira, hogy a szénfajtát a bányában foly-
tatni lehetetlen. A minisztérium által kiküldött
szakbizottság beterveztett jegyzőkönyvében kiemeli
hogy jóllehet veszélyel járna a befalazott bányatorok
azonnali kinyitása, a munkát még sem fog szünet-
elni, mert van egy földszinről művelhető terület,
mely közel 1 millió 200 ezer mázsa szénen tartal-
maz, a Lónyai-gyarmatban nyitott akna is mun-
kába vehető, s így január elsejétől havonként 100
ezer mázsa szén termelhető, s jövő ősszel vagy
téli a Deák-bányát is újra meglehet nyitni, s így

a veszély ideiglenes csak termelés ugyan egy har-
madra szállott, de jó kezelés mellett egy év alatt
semmi nyoma sem lesz a rombolásnak.

(v) Egy terv. Az „Ung Lloyd” vasutaink
ügykezelésére nézve a következő tervet ajánlja:
Kössön az állam a vasúttársaságokkal szerződést
s vegye át saját kezelésébe az összes vasutakat,
egész addig, míg azok a biztosított kamatot nem
nem jövedelmeznek. E terv foganatosításával — az
„U. Lloyd” szerint — sok költséget meg lehetne
gazdálkodni.

(v) Sok zaj semmiért. Az „Engl. Corr.”
írja, hogy a Murillo gőzös kapitánya és legénysége
vissza nyerték szabadságukat, mivel a vizsgálatból
kitűnt, hogy nem a Murillo sülyesztette a „Nort-
fleet” hajót.

(v) Két szóval több. Párizsban egy fiatal
ember a táviradhivatalba megy a következő tar-
talmu sürgönyt ad fel: Mély fájdalommal jelentem
hogy nagybátyám tegnapielőtt meghalt. Holnap
lesz a levérendelet felbontása. Azt hiszem, hogy
csak mi vagyunk az örökösök. — „Két szóval
több van” — jegyzé meg a hivatalnok. — „Ugy huz-
za ki azt a „mély fájdalommal”-t mondá a meg-
szomorodott örökös.

(v) Königsbergben közelebből egyházi
conferencia lesz, melyben a bícs lelkiatyák Krisz-
tus istensége felett fognak szavazás után határozni.
Mégis csak szép dolog az a józan ész!

(v) Egy feltámadott. A „San Francisco
Bulletin” írja, hogy egy község bányájában, 115 láb
nyira a föld színe alatt, vizözönlelti békát talál-
tak. A béka több ezredéves fogságból kiszabadulva
rögtön feledett, azonban mind inkább elyengült
s tizenkét óra múlva kimúlt. E ritka állat, hirsze-
riut, a san-franciscoi múzeumnak adatnék át.

(v) Havazás Algierban. Hó, valóságos hó
hullott febr. 15-én Algierban. Az ara-
bok reszketnek a hidegtől, s tökéletesen meg-
vannak a felől győződve, hogy a francziák még
éghajlatukat is áthozták Afrikába. „Idejövetelek
előtt — monda egy öreg arab a legkomolyabb
hangon a francziák egyikének — Algier sohasem
volt fehér köpenynyel eltakarva, mely nálatok,
mint látszik, az év egy részében mindig elfedi a
földet. Ti hoztátok ezt ide!”

(v) Sport. Jövmre Sopronyban is lesznek
lőversenyek. Ezek mihamarábbi létrehozásán leg-
inkább gr. Széchenyi Kálmán fáradozik. Itt a te-
livér lovak mellett, főként a közönséges lótenyész-
tésre lesznek nagy tekintettel.

(v) M. k. vagy cs. k? A „Hon” neheze-
lőleg szól arról, hogy a hivatalos katonai schema-
tismuskban a honvédtáborokhoz a cs. k. tábor-
khoz tartoznak vannak teletitelt. Ez annyit
jelent, hogy a közös hadügyminiszter és nem a
honvédelmi-minisztértől függenek. Szende ur talán
adhatna kis felvilágosítást!

(v) Horvát-francia. Horvátországban, a
francia uralom ideje alatt D. gróf Zágrábban
egész háznapét francziává akarta tenni. Midőn egy-
szer francia tiszteteket hívott asztalához, a fran-
cziák iránti előszeretettel az által akarta kimutatni,
hogy szolgáljának meghagyta, miszerint csak „Jean”
hívásra jelenjen meg, és horvát szót ki ne merjen
eresztetni a száján. Mikor Jean épen felszolgált, az
egyik tiszt „bien obé”-vel köszöntö meg az oda-
nyújtott tányért. Jean, ki nevével egyebet nem
értett francziául, kiragadta a tányért kezéből és
nyalni kezdte, mivel obli horvátul annyit
tesz mint „nyald le!” Midőn gazdája a vendégek
homerkáczaja közt rendre utasította, ijedten fele-
lé: „Hisz a francia ur kívánata!”

(v) Gyakorlatiasan! A „Times”-ban kö-
vetkező hirdtemény olvasható: Öt font sterlinget
annak, ki a derék Wilson J.-nek felvilágosítást ad
felől, hogy eltűnt neje horvát lett; tíz font sterlin-
get annak, ki bebizonyítja, hogy Wilson J. asz-
szony meghalt.

(v) A magyar pénzverdekné mult év-
ben 28, 974, 718 husz — és 40, 257, 191 drb.
tiz krajczáros ezüst pénzt vertek.

(v) Mi a katona? A „Metzer Ztg.” e kér-
desre következőleg felel: A katona egy nőtől szü-
letett, szenvedésre kismélet, kopaszra nyírt, mind-
járt kezdetben beoltott, aztán összeszedt, sok
éhséget szenvedő, kommisz kenyeren tengődő, ket-
tős lépésben szaladó, rendes lépésben haladó, pa-
rancsszóra megálló, lassu lépést csináló, sorban
sohasem nevető, jobbra-balra lövő, retentő izadó,
borsolével élő, egy évi önkéntest szolgáló, hat
krajczáron élő, három télen át fázó, kétségbe-
esésből kapituláló, végre avancirozó, aztán mást
büntető, őrségen szívesen alvó, magát magasabb
lénynek tartó, káplárságot vivő, demokratát lené-
ző, szakácsnékért epedező, nyugalom után vágyó-
dó, végre nyugdíj nyerő, rendőr-levéldő vagy
éjiőrségnél megállapodó egyén.

(v) Gráf honvédtábornok és Cserhalmi
ministeri tanácsos febr. 21-én, Brassót és Fo-
garast megjárva, Nagy-Szebenbe érkeztek.

(v) Két férfi Pasztarna. A bécs világkiál-
lítás „két csodája a kostonmai erők”-nek is
lesz, kik jelenleg Péterváron mutogatják magukat.
Egész testük, még arcukat sem véve ki, sűrűn
van növe szőrrel. Mindketten porok, az egyik egy
három éves fiu, a másik 53 éves férfi. Utobbi rut-
ságával őszhangzatban, még szellemileg is a lehe-
tő legalantabb fokon áll.

— Honvéd katonai ügynökség. Benedek
Gyula sz. á. honvédfőhadnagy egy m. k. honvéd

katonai ügynökségnek Pesten való felállítására en-
gedélyt nyervén, irodáját Pesten Országút 8. szám
alatt megnyitotta. A közös hadsereg régóta bir
Bécsben hason katonai intézménnyel, és így egy
magyar katonai intézménynek Pesten létesülése is
csak örömmel üdvözölhető.

— Utile dulci. Párizsban élt egy özvegy ki-
nek első férje Rob, a második Robin s a csak
nem rég elhunyt harmadik Robinson volt. Így
a nő, ki csinos piperezéttel bir, ismételt férje-
sülésével egyszerűen csak megtoldattaczimtbláján
a feliratot, s hogy költségesebb változtatást ne-
legyen kénytelen tétetni, most egy negyedik
férjet keres, ki Robinson folytatása legyen.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

K. PAPP MIKLÓS.

NYILTÉR. *)

Bergheer színháza

szellem- és kísértetjelenésekkel a főtéren.
Ma, valamint naponként este 7 órákor előadás.
Az előadások első sorozatának és első felál-
lításának sorrendje.

Első szakasz:

Bűvészet, Természettan, Áltatás. 1. Ka-
narinadár és kocza. 2. Konyhaművészet. 3. Mi-
kép lehet pénzt szerezni. 4. A színek összeállí-
tása. 5. Női kosár. 6. Játék egy dió, egy tojás s
egy citrommal. 7. Neptun, a tenger istene.

Második szakasz:

Egy hölgy, ki folytonosan szabadon a
légbe emelkedik. (E mutatvány — Pepper tanár
ur legújabb találmánya — össze nem tévesztendő
a közösen ismert fekhelyzetű lebegéssel, a londoni
műgyetemben nagyszámú összereseglett mű-
értők előtt elragadó tetszéssel fogadtatt, s a szá-
razföldön (Continensen) csakis egyedül Bergheer
által adatik elő.

Második szakasz:

Proteus, az átváltozások szekrénye.

Negyedik szakasz.

Bergheer felülmúlhatlan eredeti szellem- és
kísértetjelenései, e cím alatt: „A pokol torka,”
regényes, ábrándos némajáték, tündérek, ördögök,
csontvázak, kísértetek stb. megjelenésével.

Hely árak: Számozott hely 1 frt. Első
hely 60 kr. Második hely 40 kr. Harmadik hely
20 kr. Gyermekek — 10 éven alól — valamennyi
helyen félárakat fizetnek.

Pénztárnyitás 6 órákor. Kezdeté 7 órákor.

Minden betegnek erő és egészség gyógy-
szer és költség nélkül:

Revalesciere Du Barry
Londnóbol.

Minden szenvedőnek egészség az izletes Revalesciere
du Barry által, mely gyógyszer költség nélkül az alábbi
betegségeket eltávolítja: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-,
mirigy-, nyálkártya-, légzési, hólyag- s vese bajok, gümö-
kór, aszkór, asthma, köhögés, emésztetlenség, dugulás, has-
menés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vizkór, láz, szédü-
lés, vértőlulás, fulgusz, rosullat és hányság a terheség alatt
is, diabetes, melárok, elsoványodás, csusz, köszvény. Kivonat
72,000 tanúsítványból, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyá-
szatnak ellenállottak.

48,421. számú bizonyítvány

Vág-Ujhely Magyarországon.
Több éve zavarva volt emésztésem gyomorajakkal és
elnyálkásodással kellett küzdenem. E bajoktól a Revalesciere
14 napos használata által megmenekültem.

Sternér J. L. tanító a népiszkolán.

Gasen, Stúria, Birkfeld posta 1870. nov. 19.
Igen tisztelt ur! Örömmel és kötelességemmel ízelem el-
ismerem a Revalesciere jó hatását, a hogy az több oldalról elis-
mertett. E kitűnő szer engem borzástól lélekzést, nebelék-
től nehéz köhögéstől, feljutt nyaktól gyomorgöréstől szaba-
dított meg, melyekben évekig szenvedtem.

Steininger Vincez pens. lelkész.

Páris, 1866. ápril 26.

Uram! Az ön Revalesciere-csokoládéja oly jót tett,
minthogy asthmaticus bajoktól, melyekben évekig szenved-
tem, végleg megszabadított.

Gaillard, a francia hadsereg főintendása.

Adra, Almeria tart. (Spanyolország) 1867. oct 21.
Nagy örömmel jelentem önöm meggyógyítását hosszú
szenvedéseiből, miket egy borkütes között és az álomtól
fosztá meg.

Perrin de la Hittelos francia vice-consul
72,632. számú bizonyítvány.

Bezumont, 1868. augl 5.

Táplálóból leven mint a hus, a Revalesciere felnőttek
és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja gyógyász-
tekn.

Bádagszelenczékben fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2
fontos 4.50, 5 font 10 frt, 12 frs, 20 frt, 24 frs, 36 frt.
Revalesciere kétszersülték szelenczékben 2 f. 50 s 4 f. 50
Revalesciere csokoládé por- és tábla alakban 12 csészére
1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészé-
re 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. —
Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse
8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten: To-
czik, Prágában: Fürst J. Brünnen, Eder F. Debrece-
nen: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár:
Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél Kanizsán: Lo-
vak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Domotornál,
Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárt: Diebal-
la Györgynél, Vághelyen: Conleger Ignácánál. Vasadon:
dr. Halter A.-nál, Agrában: Irgalmasok gyógyserházá-
ban, azon kívül a bécsi ház postai utárvány vagy utánve-
mellett szétküldi.

PERL fogorvos

lakik Kolozsvárt, a Tivoliban (Schütz-féle ház-
ban). Idegenek egy fogat egy óra alatt, egy
egész fogsort egy nap alatt kaphatnak.

*) E rovatban megjelenő cikkekért Szerkesz-
tőségünk felelősséget nem vállal el. Szerk.

Hallatlan olcsó árak.

Farsangi czikkek!

A legcsinosabb legyezők, bouquet-tartók, világszerte divatos **aczel** és **talmiarany** ékszerek, a melyek csillamlásukban a legvalódibb ékszerrel vetekednek; mindenféle

álarczok, füzértáncz (cotillion) jelvények

(2) 12—*

legjobb illatszerek, szappanok, hajkenőcsök, fogporok és pépek

a nagy árutárlatban

a legnagyobb választékban kiállítvák, melyek megtekintésére tisztelettel felkéri a t. cz. nagyérdemű közönséget

Csapó Sándor.

Diszes kirakat.

Sz. 307.—873.

Pályázati hirdetmény.

Nemes Tordamegye maros-ludasi járásban rendszeresített 5 körjegyzőségre ezennel pályázat nyitattik.

1. Maros-Bogát és M.-Dátos 400 frt évi fizetés, 40 frt szálláspénz 60 frt levélhordói és 20 frt irodaátalány.

2. Maros-Lekencze és M.-Keménytelke 400 frt évi fizetés, levélhordó tartás és 15 frt szálláspénz.

3. M.-Szengyel, M.-Bodon, M.-Szakál és M.-Tohát 400 frt évi fizetés 100 frt szálláspénz, 60 frt levélhordói és 40 frt irodai átalány.

4. Hadrév, G.-Keresztur és Maros-Kecze 400 frt évi fizetés, 30 frt szálláspénz, 60 frt levélhordói és 12 irodai átalány;

5. Gerend, Soós-Szent-Márton, és Vajdaszeg 400 frt évi fizetés, levélhordó tartás és természetben adandó lakás vagy 40 frt szálláspénz.

Felhivatnak pályázni kívánók sajátkezűleg folyamodványaikat a törvényszabta kellékeken kívüli nemes Tordamegye evégre kiküldött szakbizottságának a jegyzői hivatal ellátására képesítő bizonyítvánnyal felszerelve, legkésőbb folyó évi márczius 24-éig alólírt szolgabírói hivatalhoz beadni.

Maros-Ludasi járási szolgabírói hivatal.

Maros-Ludason, 1873. február 16.

Deák Sándor

(3) 3—3

szolgabíró,

Bérbe adandó

Kolozsvár és Torda között a Turi határon a Harmas fogadónál — egy fogadóház hozzátartozó színek, istállók, kerttel és 5 hold szántó-, kaszáló-helylyel együtt egy vagy több évre.

Értekezhetni levélben vagy szóval tulajdonos Ferenczi Jánossal Turban, — utolsó posta Torda. 2—3 (4)

Sz. 689.—1873.

Árlejtési hirdetmény.

Kolozsmegye Bács—M.-N.-Zsombori utvonal kar dosfalva—Szucsáki szakaszára szükségeltető 564 kavics halomnak folyó évi február hó 27-én KOLOZSVÁRTT valamint 109¹/₂ cubiköl kemény kőnek a kihordásra folyó évi márczius hó 2-án d. e. M.-NÁDOSON árlejtés útján ki fog adatni.

Az árlejtési feltételek a megyeháznál, hivatalos órákban megtekinthetők.

Kolozsmegye alispánjától

Kolozsvártt, 1872. február 20.

(5) 2—3

FELHÍVÁS.

Az „Ipáregyesületi Takaré- és Hitel-Intézet” Debreczenben folyó évi február hó 9-kén véglegesen megalakulván, az alapszabályok 11. §-ához képest az alakító közgyűlés elhatározta, hogy a részvényenként befizetendő 25 forint, **5 forintos részletekben**, egy-egy havi időközben, kezdve folyó évi márczius 1-ső napján, fizetessék be s ezen határozat fogantatásával az igazgató-választmányt bízta meg.

A befizetés Debreczenben, az intézetnek a Kápolnási Imre ur csapóutca elején levő 35. sorszámu háza alatti üzleti helyiségében teljesítendő, az ideiglenesen pénztárnokul alkalmazott vezérigazgató Kiss József ur kezéhez az általa kiállítandó s a jelenlevő napbiztos által ellenjegyzendő ideiglenes nyugta mellett, mely később az alapszabályok 14. §-a értelmében szabályszerű részvény-igazolvánnyal fog becsereztetni.

A befizetések az alólírt naptól kezdve minden nap — az ünnep- és vasárnapokat sem véve ki — d. e. 9 órától 12 óráig fogadtatnak el.

Az alapszabályok 16. §. értelmében az elmulasztott befizetéstől 6% késedelmi kamat jár, viszont a határidő előtti befizetés esetében, az illető részvényes javára 6% kamat számíttatik.

Ezek előrebocsátása mellett felhivatnak a t. cz. részvényesek, miszerint tekintve, hogy az aláírás az alapszabályok 13. §-a szerint feltétlen kötelező erővel bír: alámint bélyeg, iratási s egyéb költség czimén a 14. §. által minden részvény után meghatározott 1 frt f. é. július 1-ső napján a fentebb kijelölt helyen bérmentve kezdheti meg.

Debreczen, 1873. évi február 12-én.

8—3 (6)

Az igazgató-választmány.